

**Z DZIEJÓW BANKOWOŚCI – HISTORIA MONETARNA POLSKI OD X WIEKU
DO WSPÓŁCZESNOŚCI**
OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA
LUBLIN, 9 MAJA 2018 R.

W dniu 9 maja 2018 r. w budynku Centrum Transferu Wiedzy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt. *Z dziejów bankowości – historia monetarna Polski od X wieku do współczesności*, zorganizowana przez Katedrę Historii Ustroju i Prawa Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL oraz Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL we współpracy z Fundacją Fundamenta. Celem tegorocznej konferencji było przybliżenie zagadnień związanych z historią finansową i skarbową Polski na przestrzeni wieków oraz współcześnie, a także upowszechnianie wiedzy i wymiana myśli na temat szeroko rozumianego prawa bankowego. Druga edycja konferencji pod hasłem: *Z dziejów bankowości* została skierowana do studentów, doktorantów oraz młodych pracowników naukowych. Komitet naukowy tworzyli: dr hab. Marzena Dyjakowska, prof. KUL (przewodnicząca), ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL, dr hab. Waldemar Bednaruk, prof. KUL, oraz dr Judyta Dworas-Kulik (sekretarz). W skład komitetu organizacyjnego weszli: dr J. Dworas-Kulik (przewodnicząca), dr Agnieszka Romanko, dr Anna Słowikowska i mgr inż. Agnieszka Szokało (sekretarz). Konferencja została objęta patronatem honorowym: Prezesa Narodowego Banku Polskiego prof. dr. hab. Adama Glapińskiego, Wojewody Lubelskiego dr. hab. Przemysława Czarnka oraz Prezydenta Miasta Lublin dr. Krzysztofa Żuka. Patronat medialny nad konferencją objęło Polskie Radio Lublin oraz TVP3 Lublin. Otwarcie konferencji poprzedziło wystąpienie dr. hab. W. Bednaruka, prof. KUL, w porannym programie TVP3 *Poranek między Wisłą i Bugiem*, podczas którego rozmawiano na temat drugiej edycji konferencji dotyczącej dziejów bankowości. W szczególności poruszono kwestie historii monet na ziemiach polskich.

Uroczystej inauguracji konferencji dokonał Dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL dr hab. Krzysztof Wiak, prof. KUL, Dyrektor Oddziału Okręgowego NBP w Lublinie dr Ilona Skibińska-Fabrow-

ska, kierownik Katedry Historii Ustroju i Prawa KUL dr hab. Marzena Dyjakowska, prof. KUL, oraz Waldemar Podsiadły z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W konferencji udział wzięło blisko 180 osób, wśród których byli specjaliści z zakresu bankowości oraz skarbowości m.in. dr I. Skibińska-Fabrowska oraz Ewa Waszkiewicz z lubelskiego oddziału NBP, Prezes Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego Zbigniew Nestorowicz, Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Lublinie dr Artur Krukowski, Dyrektor Instytutu Ekonomii i Zarządzania oraz kierownik Katedry Bankowości KUL prof. dr hab. Marian Żukowski oraz sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku i kierownik Katedry Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji UMCS prof. dr hab. Marian Zdyb.

Program konferencji obejmował sesję plenarną oraz obrady w dwóch równoległych sekcjach tematycznych w zakresie podstawowych dyscyplin historyczno-prawnych i prawno-finansowych. Podczas sesji plenarnej wygłoszono pięć referatów, zaś w czasie obrad w poszczególnych sekcjach tematycznych zaprezentowano po dziewięć odczytów. Łącznie uczestnicy konferencji wysłuchali dwudziestu trzech prelegentów. Każdy z etapów konferencji zamykano dyskusją.

Obradom sesji plenarnej w imieniu Wojewody Lubelskiego dr. hab. P. Czarnka przewodniczył ks. dr hab. M. Sitarz, prof. KUL. W trakcie sesji referaty wygłosili: dr I. Skibińska-Fabrowska (Dyrektor NBP Oddział Okręgowy w Lublinie), *Polityka pieniężna Piastów*; Z. Nestorowicz (Prezes Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego), *Monety i obieg pieniężny w czasach panowania Jagiellonów*; dr hab. W. Bednaruk, prof. KUL, *Polityka monetarna królów elekcyjnych*; prof. dr hab. M. Zdyb (UMCS), *Ewolucja statusu prawnego NBP i jego organów w latach 1989-2018* oraz dr A. Krukowski (Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Lublinie), *Służby skarbowe wczoraj i dziś*. Ta część obrad zakończyła się dyskusją nad referatami.

Po przerwie obrady rozpoczęto w Sekcji I i II. Sekcji I przewodniczył Z. Nestorowicz (Prezes PTN). W jej toku głos zabrali: mgr Paweł Długosz (UJ), *Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa (1916- 1924)*; dr Eliza Komierzyńska-Orlińska (UMCS), *Działalność Banku Polskiego S.A.*; dr Karol Dąbrowski (UMCS), *Nie tylko „młynarki” – działalność Banku Emisyjnego w Polsce 1939-1945*; Michał Przychodźki (UAM), *Droga do powstania niezależnego banku centralnego w Polsce*, a także mgr Bogumił Ciborski (KUL), *Cel działania NBP na tle wcześniejszych uregulowań w tym zakresie*. Sekcji II przewodniczył ks. dr hab. M. Sitarz, prof. KUL. Podczas obrad głos zabrali: dr Anna Fermus-Bobowiec (UMCS), *Z badań nad miejskim kredytem hipotecznym w Królestwie Polskim*. Towarzystwo

Kredytowe miasta Radomia i jego działalność pożyczkowa; dr Marek Tkaczuk (US), Finanse publiczne państwa polskiego w praktyce prawnej Prokuraturii Generalnej RP w okresie międzywojennym; mgr Mariola Szewczak-Daniel, Rola kredytu i pożyczki w gospodarce finansowej Lublina w II RP; Rafał Świergiel (UAM), Problem hiperinflacji w czasach II Rzeczypospolitej Polskiej – analiza historyczno-prawna oraz mgr Maciej Błotnicki (UMCS), Ewolucja systemów zabezpieczeń przed fałszowaniem polskiego pieniądza od 1794 r. do 1918 r. w kontekście obowiązujących regulacji prawno karnych. Każda z sesji zakończyła się dyskusją nad referatami z udziałem prelegentów i gości.

Druga część obrad w poszczególnych sekcjach rozpoczęła się w godzinach popołudniowych. Sekcji I przewodniczyła dr hab. M. Dyjakowska, prof. KUL. W trakcie obrad referaty wygłosili: dr Iwona Lasek-Surowiec (PWSZ w Chełmie), *Status Prawny Narodowego Banku Polskiego wobec integracji ze strefą euro*; dr Dariusz Brakoniecki (PWSliP w Łomży), *Instrumenty bezpieczeństwa polityki monetarnej w strefie euro*; mgr Ewa Banach (KUL), *Pieniądz elektroniczny a regulacje UW w odniesieniu do wprowadzenia waluty euro – dobre praktyki państw UW w odniesieniu do Polski, jak również dr A. Romanko (KUL), Układ monetarny pomiędzy UE a Państwem Watykańskim.* Sekcji II przewodniczył dr hab. W. Bednaruk, prof. KUL. Prelegentami byli: mgr Damian Leśniawski (UwB) i mgr Maksymilian Szal (UwB), *Historia weksla oraz prawa wekslowego na ziemiach polskich*; dr J. Dworas-Kulik, *Pożyczka bodmeryjna w Polsce w okresie międzywojennym*; dr inż. Andrzej Fąk, *Wybrane zagadnienia historii monetarnej Polski 1950-1994* oraz mgr Olga Kisiel (KUL), *Od latających pieniędzy do światowej waluty? Chiński pieniądz papierowy – wybrane aspekty historyczno-prawne.* Obrady w sekcjach zakończyły dyskusje z udziałem uczestników konferencji.

Zamknięcia konferencji dokonała kierownik Katedry Historii Ustroju i Prawa KUL dr hab. M. Dyjakowska, prof. KUL, oraz Przewodniczący Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL ks. dr hab. M. Sitarz, prof. KUL. W podsumowaniu podkreślono, iż konferencja odbyła się na wysokim poziomie merytorycznym, za co w szczególności podziękowano czynnym uczestnikom konferencji. Podziękowania skierowano również do studentów, którzy swoją pomocą przyczynili się do organizacji tej konferencji. Z uwagi na duże zainteresowanie cyklem konferencji pod hasłem *Z dziejów bankowości* zapowiedziano trzecią edycję wydarzenia.

Judyta Dworas-Kulik*

* Dr, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II.